

11.11.2013

Kj/28

§ 1192

V 27.11.2013, Sj / Valtuutettu René Hurstin aloite Veikko ja Lahja Hurstin muistomerkistä Hakaniemeen tai Harjutorin puistoon

HEL 2013-007689 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu René Hurstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Rene Hurstin aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu René Hurstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu René Hursti ja viisitoista muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan patsashanketta, jolla kunnioitettaisiin sosiaalineuvos Veikko Hurstin ja hänen puolisonsa Lahja Hurstin pyyteetöntä työtä köyhien, vähävaraisten ja asunnottomien auttamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on vastaanottanut henkilömuistomerkkejä lahjoituksina, jolloin lahjoittajataho on vastannut hankkeen kustannuksista. Kaupungin vakiintuneena linjana on toisaalta ollut, että kaupunki ei ole rahoittanut sellaisia henkilömuistomerkkejä, joista tulee osa taidemuseon hallinnoimaa kokoelmaa. Taidemuseon lausunnossa todetaan vielä, että jos muistomerkkin pystyttäminen etenee lahjoitushankkeena, ja kyse on taideteoksesta tai muistomerkistä, jossa on taiteellisia elementtejä, niin taidemuseo tulee

ottamaan kantaa muistomerkin sijoitukseen ja ulkomuotoon.
Taidemuseo voi tarvittaessa toimia myös hankkeen koordinaattorina.

Kaupunginmuseon lausunnossa todetaan, että Veikko ja Lahja Hurstin urauurtava auttamistyö ansaitsisi tulla esiintuoduksi myös kaupunkitilassa. Kaupunginmuseo hallinnoi perinteisiä muistomerkkejä ja -laattoja ja kaupunginmuseo voi opastaa ja neuvoa tällaisen hankkeen toteuttamisessa. Kaupunginmuseolla ei ole kuitenkaan määrärahoja uusien muistomerkkien tai laattojen toteuttamiseen. Kaupunginhallitus toteaa näin ollen, että ehdotetun patsashankkeen toteuttaminen tai muistolaatan asettaminen edellyttävät ulkopuolista rahoitusta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Rene Hurstin aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 21.10.2013

HEL 2013-007689 T 00 00 03

Helsingin kaupungin hallintokeskus on pyytänyt kaupunginmuseota antamaan lausuntonsa kaupunginvaltuutettu Rene Hurstin ja kaupunginvaltuutettu Harri Lindellin ja neljäntoista muun valtuutetun tekemästä aloitteesta, jossa esitetään Helsingin kaupungin käynnistävän toimet, joilla selvitetään mahdollisuudet muistomerkin tai patsaan toteuttamiseksi Hakaniemeen tai Harjutorin puistoon. Muistomerkillä haluttaisiin nostaa esiin Veikko ja Lahja Hurstin elämäntyö Helsingin vähäosaisten parissa.

Kaupungin taidemuseon johtokunta on elokuussa 2013 ottanut kantaa muistomerkkihankkeeseen ilmoittamalla yksiselitteisesti, ettei Helsingin kaupunki kustanna henkilömuistomerkkejä. Kaupungin taidemuseo on

taho, joka hallinnoi ja hoitaa kaupungin julkisia veistoksia ja muistomerkkejä. Taidemuseon hallinnassa olevat henkilömuistomerkit ovatkin tulleet lahjoituksina asiaa ajaneilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä. Helsingin kaupungin museo hallinnoi puolestaan muistolaattoja ja muita muistomerkkejä. Uusien muistomerkkien tai laattojen teettämiseen ja asettamiseen ei kaupungin museolla tällä hetkellä ole määrärahoja.

Edellä mainittuun viitaten kaupungin rahoituksella patsashanketta Veikko ja Lahja Hurstin elämäntyön kunniaksi ei kaupungin voimassa olevien käytäntöjen mukaan ole mahdollista toteuttaa. Yksityisin varoin toteutettaviin, taiteellisia elementtejä sisältävien muistomerkkien sijoitukseen ja ulkomuotoa koskeviin kysymyksiin on kuitenkin mahdollista saada taidemuseon ohjausta ja apua, kuten taidemuseon johtokunnan lausunnossa todetaan. Samaan tapaan kaupungin museo antaa neuvoja muistolaattoihin liittyvissä kysymyksissä, mikäli yksityinen taho tai esimerkiksi kaupungin muu virasto haluaa asettaa muistolaatan kertomaan tärkeäksi kokemastaan kohteesta, tapahtumasta tai henkilöstä.

Nyt esillä oleva muistomerkkihanke haluaa nostaa esiin Veikko ja Lahja Hurstin pitkän elämäntyön kaikkein heikoimmassa olevien ihmisten auttajina ja puolustajina. Jo 1960-luvun lopulla Hurstit näkivät monien yhteiskunnasta syrjäytyneiden hädän ja avuntarpeen. Omien vaikeiden elämäntilanteidensa antamalla ymmärryksellä he ymmärsivät, että jokainen elämäntilanteesta riippumatta tarvitsee inhimillistä kohtelua ja ravintoa niin ruumiille kuin sielulle. Jalkautumalla suoraan kadulle ihmisten keskelle ja aloittamalla ruokajakelun vuonna 1967 he löysivät auttamistavan, joka on tavoittanut monia niistäkin, jotka ovat jääneet yhteiskunnan virallisten verkostojen ulkopuolelle ja hylkäämiksi. Viisitoista vuotta jatkuneen työn jälkeen vuonna 1983 perustettiin yhdistys Veikko ja Lahja Hurstin Laupeudentyö ry avustustoimintaa hoitamaan. Nykyisin ruokajakeluita järjestetään Helsinginkadulla kahdesti viikossa, vaatejakelua kerran viikossa. Ruokapaketteja lähetetään tarvitseville postitse perinteisesti joulun aikaan ja myös ympäri vuoden. Ruokaa viedään tarvittaessa suoraan myös esimerkiksi hoitokoteihin. Lisäksi toimintaan kuuluvat Itsenäisyyspäivän juhla ja Joulujuhla, joissa ilmaista ruokaa ja ohjelmia on varattu jopa tuhansille kävijöille. Heikki Hursti on jatkanut avustustoimintaa vanhempiensa viitoittamalla tiellä.

Veikko ja Lahja Hurstin tekemä auttamistyö on tunnustettu monin eri tavoin. Presidentti Mauno Koivisto myönsi vuonna 1986 Veikko Hurstille ja Lahja Hurstille Pro Benignitate Humana –mitalin eli Mitalin inhimillisestä auliudesta. Mitali myönnetään ihmisrakkauden palveluksessa suoritetusta menestyksellisestä ja epäitsekästä toiminnasta suomalaiselle tai ulkomaalaiselle henkilölle. Mitalin myöntää tasavallan presidentti. Vuonna 1993 Hursti valittiin vuoden

uusmaalaiseksi ja vuonna 1995 Hurstille myönnettiin kultainen Helsinki-
mitali. Helsinki-mitali myönnetään tunnustuksena pitkäaikaisesta
ansiokkaasta toiminnasta Helsingin kaupungin hyväksi. Veikko Hursti
sai myös sosiaalineuvoksen arvonimen vuonna 2000.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että erilaisten
henkilökohtaisten ansiomerkkien muodossa annettujen tunnustusten
lisäksi Veikko ja Lahja Hurstin urauurtava auttamistyö ansaitsee tulla
esiintuoduksi myös kaupunkitilassa. Patsashankkeeseen Helsingin
kaupungin ei ole mahdollista ryhtyä, mutta muistolaatan asettamiselle
ei ole estettä, mikäli rahoittaja löytyy. Hurstien tekemä työ on
kiistämättä monin tavoin tukenut kaupungin palvelujen ja verkostojen,
ehkä eniten sosiaaliviraston toimintaa. Mikäli muistolaattahanke
kaupungilla saadaan käynnistettyä, voi kaupunginmuseo antaa
panoksensa opastamalla ja neuvomalla käytännön toimissa.
Muistomerkkialoitteessa esillä olleet sijoituspaikat Hakaniemi ja
Harjutorin puisto voisivat olla sopivia kohteita myös muistolaattaa
ajatellen. Toivottavaa on, että muistolaatta saataisiin kertomaan ja
muistuttamaan ohikulkijoita Veikko ja Lahja Hurstin mittaamattoman
arvokkaasta auttamistyöstä sellaiseen ympäristöön, jossa he ovat
tuoneet lukuisten kovaosaisten elämään helpotusta ja inhimillistä
lämpöä.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 09.08.2013 § 42

HEL 2013-007689 T 00 00 03

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Rene Hurstin ja muiden allekirjoittamassa aloitteessa
esitetään, että Helsingin kaupunki käynnistäisi toimet jolla selvitetäisiin
mahdollisuudet toteuttaa muistomerkki (patsashanke) joko
Hakaniemeen tai Harjutorille. Muistomerkkin aiheena olisi Veikko ja
Lahja Hurstin elämäntyö.

Voimassaoleva käytäntö on, että Helsingin kaupunki ei kustanna
henkilömuistomerkkejä. Henkilömuistomerkit on otettu vastaan
lahjoituksina asiaa ajaneilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä. Nämä
yhdistykset tai järjestöt ovat myös joko rahoittaneet teoksen tai
hankkineet sille rahoituksen.

Mikäli hanke etenee ja mikäli muistomerkki on taideteos tai muistomerkkiin sisältyy taiteellisia elementtejä, taidemuseo ottaa kantaa tehtäviensä mukaisesti hanketta koskeviin kysymyksiin, kuten muistomerkin sijoitukseen ja ulkomuotoon. Taideteoshankkeen edetessä taidemuseo voi myös olla hankkeen koordinaattorina kun sitä toteutetaan yhteistyönä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Perinteisiä muistomerkkejä ja muistolaattoja puolestaan hallinnoi Helsingin kaupunginmuseo.

Lausunto hallintokeskukselle 25.9.2013 mennessä.

Esittelijä

va. taidemuseon johtaja
Erja Pusa

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Klas Fontell, suunnittelija/arkkitehti, puhelin: 310 87047
klas.fontell(a)hel.fi